

II Jornada de Ciència Oberta i Comunicació Científica

878 10 de desembre de 2020

Tuit

Sílvia Redondo i Miguel Navas

El passat 5 de novembre es va celebrar de forma virtual la [II Jornada de Ciència Oberta i Comunicació Científica](#), organitzada pel Museu Nacional d'Art de Catalunya, el [Museu de Ciències Naturals de Barcelona](#) (MCNB) i el [Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura](#) (CRICC). Aquest esdeveniment és la continuació de la Jornada de Ciència Oberta que va tenir lloc l'any 2018 al Museu de Ciències Naturals, reunint 140 persones assistents. Aleshores es va parlar d'aspectes teòrics de la ciència oberta (accés obert, dades obertes, revistes científiques, drets d'autor, etc.), mentre que la jornada que ens ocupa ha tingut una orientació més pràctica.

II Jornada de Ciència Oberta i Comunicació Científica

Aquesta jornada va sorgir de l'interès comú del Centre de Documentació de l'MCNB i del [CREC del Museu Nacional d'Art de Catalunya](#), per millorar la seva visibilitat com a centres de recerca i per donar a conèixer els serveis de suport a la recerca que s'hi ofereixen, així com brindar una activitat formativa de qualitat al seu personal investigador i a qualsevol altra persona interessada.

El tema central ha estat la comunicació científica, i ha comptat amb la participació d'experts en ciència oberta, comunicació i impacte científic. La participació ha estat molt variada ja que es van inscriure 290 persones principalment de Catalunya, però també de la resta de l'Estat i Amèrica del Sud. Entre els perfils professionals de les persones inscrites trobem personal de recerca, conservadors i conservadores de museus, personal de biblioteques i centres de documentació, i altres professions relacionades amb la comunicació de la ciència.

La jornada es va dividir en tres blocs:

- Benvinguda i presentació
- Bloc 1: Comunicació científica i dades obertes, moderat per Miguel Navas, bibliotecari del Centre de Documentació del Museu de Ciències Naturals
- Bloc 2: Difusió i posicionament, moderat per Sílvia Redondo, Cap de la Biblioteca Joaquim Folch i Torres del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Cercar

Subscriu-te!

Email:

 [Accepto la política de privacitat](#)

Submit

Articles recents

[Un episodi rellevant de la història de l'humor gràfic català: la Col·lecció Agell del Museu Nacional d'Art de Catalunya / 2](#)

[El "cartell" de Picasso. Festes de La Mercè, Barcelona 1902](#)

[Un episodi rellevant de la història de l'humor gràfic català: la Col·lecció Agell del Museu Nacional d'Art de Catalunya / 1](#)

[Isidre Nonell & Josep Pla: Les arengades Il·luminoses](#)

[Explorem el passat, parlem del present: programa educatiu 2021-2022](#)

Categories

[17](#) (1)

[20](#) (1)

[accessibilitat](#) (2)

[activitats](#) (31)

[biblioteca](#) (26)

[col·lecció](#) (162)

[comunicació](#) (23)

[digital](#) (48)

[educació](#) (34)

[exposicions](#) (53)

[General](#) (348)

[gestió](#) (21)

[museologia](#) (13)

[oficis del museu](#) (19)

[publicacions](#) (2)

[recerca](#) (31)

Benvinguda i presentació de la Jornada

L'esdeveniment va començar a les 8.30 amb la benvinguda i presentació per part de Pilar Cuerva, Cap del Centre de Recerca i Coneixement (CREC) del Museu Nacional d'Art de Catalunya, Ernest Abadal, Director del Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC) de la Universitat de Barcelona i Montserrat Navarro, Cap del Centre de Documentació del Museu de Ciències Naturals de Barcelona (MCNB).

Presentació 2a Jornada de Ciència Oberta i Comunicació Científica

Benvinguda a la II Jornada de Ciència Oberta i Comunicació Científica

Pilar Cuerva va parlar del [CREC del Museu Nacional d'Art de Catalunya](#), **que ha estat creat recentment, i es planteja uns objectius que tenen a veure amb l'adaptació dels models tradicionals de recerca als nous paradigmes de la ciència oberta en el camp de les humanitats.** L'alta especialització dels professionals que hi treballen i els diferents recursos d'informació que es gestionen fan que sigui un agent extraordinàriament preparat per abordar les noves formes de fer i compartir la recerca. Al mateix temps, va destacar el fet que aquesta jornada va ser impulsada des dels Centres de documentació i Recerca de dos museus, a través de les seves Biblioteques, i que hi va haver un acompanyament tècnic i acadèmic d'un Centre de Recerca universitari, el CRICC.

Ernest Abadal va explicar breument quin és **el context actual de la ciència i la recerca a Catalunya i com està articulada a través de 3 grups d'entitats: les universitats, els Centres de Recerca, que actualment es troben dins la institució CERCA, i un tercer grup que està fora dels circuits tradicionals de la recerca, com els museus o els hospitals.** Va insistir en la necessitat de crear una xarxa de recerca amb molta capillaritat que connecti aquests tres grups que tenen interessos comuns. Al mateix temps, va destacar la necessitat que el personal investigador s'adapti al nou context de la ciència oberta, on la comunicació científica a través dels diferents mitjans hi juga un paper clau.

Montserrat Navarro va comentar que **el Centre de Documentació de l'MCNB va introduir els serveis relacionats amb el suport a la recerca i difusió científica el 2017. Des d'aleshores s'ha desenvolupat aquesta línia de treball, orientada principalment al personal investigador, però també al departament responsable de la publicació de revistes i al departament de col·leccions.** El Centre de Documentació, buscant la continuïtat de la Jornada sobre Ciència Oberta celebrada el 2018, va decidir sumar forces amb el CREC del MNAC i fruit d'aquesta aliança ha estat possible aquesta segona edició.

Bloc 1. Comunicació científica i dades obertes

El primer bloc, moderat per Miguel Navas, bibliotecari de l'MCNB, va versar sobre comunicació científica i dades obertes d'investigació.

La primera ponència, a càrrec de **Nicolás Robinson**, va fer un repàs dels aspectes més rellevants del procés de la comunicació científica i els reptes als que s'enfronta al S. XXI: la crisi de la revisió per experts, les revistes depredadores, les "fake news", la importància de l'accés obert, i les "altmètriques" o mètriques alternatives. Aquests temes generen controvèrsia amb facilitat, la qual cosa va propiciar que el públic s'animés a realitzar nombroses preguntes pel xat.

[restauració](#) (35)

[visitants](#) (24)

Etiquetes

[activitats familiars](#) / [Amics del Museu Nacional](#) / [apps](#) / [aprenentatge](#) / [art](#) / [art gòtic](#) / [artista](#) / [art modern](#) / [art romànic](#) / [barroc](#) / [canvi organitzacional](#) / [cartell](#) / [col·lecció](#) / [contingut artístic](#) / [escultura](#) / [experiència d'usuari](#) / [exposicions](#) / [fotografia](#) / [història](#) / [i](#) / [societat](#) / [màrqueting](#) / [mòbil](#) / [numismàtica](#) / [Nacional](#) / [patrimoni](#) / [pintura](#) / [pintura mural romànica](#) / [públics](#) / [Ramon Casas](#) / [Renaixement](#) / [responsabilitat social](#) / [restauració](#) / [Sant Climent de Taüll](#) / [segle XIX](#) / [segle XX](#) / [tecnologia](#) / [usuari](#) / [web](#) / [xarxes socials](#)

Autors

[Adela Laborda](#)

[Albert Estrada-Rius](#)

[Àlex Masalles](#)

[Àlex Mitrani](#)

[Alicia Cornet](#)

[Àngels Comella](#)

[Anna Calvet](#)

[Anna Carreras](#)

[Balma Badal](#)

[Benoit de Tapol](#)

[Carme Ramells](#)

[Cèsar Favà](#)

[Conxa Rodà](#)

[Cristina Riera](#)

[Eduard Vallès](#)

[Elena Llorens](#)

[Èlia Llach](#)

[Elisabet Pueyo](#)

[Emma Vandellós](#)

[Esther Fuertes](#)

[Eugenia Ortiz](#)

[Ferran Pérez](#)

[Francesc Quílez](#)

[Ingríd Vidal](#)

[Jana Soto](#)

[Jesús Galdón](#)

[Joan Josep Pintado](#)

[Joan Pey](#)

[Joan Yeguas](#)

[Jordi Àngel Carbonell](#)

[Jordi Camps](#)

[Jordi Casanovas](#)

[Josep M. Carreté](#)

[Josep-Miquel Faura](#)

[Juan José Lahuerta](#)

[Júlia Llull](#)

El proceso de comunicación científica en el Siglo XXI | Nicolás Rob...

Ponència de Nicolás Robinson

Javier Sánchez Perona, investigador del CSIC, va presentar la segona ponència: "Científicos atrapados en la máquina de hacer dinero". Amb dinamisme i esperit crític, va assenyalar les deficiències i vicis d'un sistema d'avaluació injust. De manera similar a l'anterior presentació, també va rebre moltes preguntes per part de les persones assistents, i el moderador va haver de destriar les més rellevants.

Científicos Atrapados en la Máquina de Hacer Dinero | Javier Sánc...

Ponència de Javier Sánchez Perona

Per finalitzar el bloc, **Fernanda Peset**, professora de la Universitat Politècnica de València i coordinadora del projecte estatal DATASEA, ens va parlar sobre les dades obertes de recerca. Va explicar què són i quin és el seu cicle vital (des de la concepció de l'idea fins a la preservació i els agents que intervenen, entre els que destaca el personal investigador, la biblioteca i la ciutadania), quines característiques han de tenir per ser considerades obertes, i els beneficis que aporta la seva correcta compartició tant per a l'investigador com per a la comunitat. Va rebre consultes de caire tècnic sobre la publicació de "datasets" (conjunts de dades) i el suport a la gestió de les dades com a una funció pròpia de les biblioteques de recerca.

[Laia Pérez](#)

[Lluís Alabern](#)

[Magda Juandó](#)

[Manuel Vallejo](#)

[Maria Clua](#)

[Mariàngels Fondevila](#)

[Marta Mérida](#)

[Martí Casas](#)

[Maurici Dueñas](#)

[Mercè Saura](#)

[Milena Pi](#)

[Mireia Berenguer](#)

[Mireia Campuzano](#)

[Mireia Mestre](#)

[Montse Gumà](#)

[Neus Conte](#)

[Norma Vélez](#)

[Núria Oriols](#)

[Núria Perales](#)

[Núria Prat](#)

[Paz Marquès](#)

[Pepe Serra](#)

[Raúl Gimeno](#)

[Redacció museu](#)

[Reme Barbero](#)

[Roser Cambray](#)

[Ruth Bagan](#)

[Sandra Esteban](#)

[Sandra Figueras](#)

[Sandra Herrera](#)

[Sílvia Lanceta](#)

[Sílvia Redondo](#)

[Sílvia Tena](#)

[Teresa González](#)

[Valeria Mamczynski](#)

[Vicenç Martí](#)

[Xavier Abelló](#)

[Yolanda Ruiz](#)

[Z_Guest blogger](#)

[Z_Estudians en pràctiques de Postgraus i Màsters](#)

Blogroll

[Artium](#)

[British Museum](#)

[Cafès de Patrimoni](#)

[Digital Heritage & Culture](#)

[El Dado del Arte](#)

[Eye Level](#)

[Fotografia a Catalunya](#)

[Fresh & New](#)

[La cultura social](#)

[Mediamusea](#)

[Metropolitan Museum of Art](#)

Datos abiertos de investigación | Fernanda Peset

Ponència de Fernanda Peset

Bloc 2. Difusió i posicionament: moderadora Sílvia Redondo

Les aportacions del segon bloc es van centrar en la difusió de la recerca i el posicionament professional de les persones que es dediquen a la recerca.

Lydia Gil, autora del blog [Social Media en Investigación](#), va ser la primera i va presentar la ponència "Xarxes socials científiques: molt més que *egosurfing*?". L'especialista en difusió científica, d'una manera clara i senzilla, va parlar-nos del que són les xarxes socials acadèmiques, de quines són les més utilitzades i de l'ús en general de les xarxes socials dins de la comunitat científica. Va ressaltar que, encara avui, els investigadors i investigadores només utilitzen les xarxes socials a nivell personal i no a nivell professional, i va aprofitar per donar-nos uns consells de com iniciar-se en el món de la difusió científica a través de les xarxes socials generalistes i acadèmiques.

Xarxes socials científiques: molt més que "egosurfing"? | Lydia Gil

Ponència de Lydia Gil

La següent ponència "Identificación e interoperabilidad: el uso de [ORCID](#) en el ciclo de la investigación" va ser a càrrec de **Paloma Marín-Araiza**, membre de l'equip ORCID. Per començar, la ponent va fer una descripció del que és l'identificador persistent ORCID i va explicar-nos perquè és necessari que qualsevol persona dedicada a la investigació en tingui un. Alhora, va destacar com a tret característic la interoperabilitat de l'identificador ORCID, que permet la connexió i l'intercanvi de dades amb altres plataformes d'una manera ràpida i que suposa un estalvi de temps i esforços a autors, autores, institucions i editorials.

[Mouseion](#)

[Museu Picasso](#)

[Museum of the future](#)

[Museum-Ed](#)

[MuseumTwo](#)

[Postgrau de Gestió museística](#)

[Tate Modern](#)

[Unframed \(LACMA\)](#)

[Veo Arte en todas partes](#)

[Veus](#)

Busca'ns a Facebook

Museu Nacional d'Art ...

M'agrada

87 mil "M'agrada"

Museu Nacional d'Art de Catalunya

Fa 23 hores

Jornada acadèmica en línia [#gratuïta](#) sobre la protecció i el salvament del patrimoni cultural durant els anys 1936-1939, en la qual s'anitzaran les polítiques de salvaguarda dutes a terme per les institucions durant la [#GuerraCivil](#).
>> <https://bit.ly/JornadaArtEnPerill>

Programa i els ponents ...
[Mostra'n més](#)

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

Jornada

Sobre aquest blog

El blog del Museu Nacional es publica els dijous. Cada setmana explicarem experiències, alguns "secrets" del dia a dia del museu, processos de muntatge d'exposicions o pindoles de coneixement sobre la col·lecció. Hi parlarem amb la veu plural de l'equip per aportar riquesa de temàtica i de perspectives. Ens agradarà conèixer la vostra opinió als comentaris!

Els textos dels articles del blog estan publicats sota la llicència

[Consulta la nostra política de privacitat](#) (pdf - 69,3 Kb)

Identificación e interoperabilidad: el uso de ORCID en el ciclo de la ...

Ponència de Paloma Marín-Arraiza

Cristóbal Urbano, professor titular del Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual de la Universitat de Barcelona (UB), ens va parlar de [Google Scholar Citations](#) (GSC) amb la seva ponència "Crear i "curar" un perfil d'autor en Google Scholar Citations: reflexions i pistes". D'una manera molt pràctica i a través d'exemples, ens va explicar què és GSC, perquè cal tenir un perfil d'aquest tipus i què hem de tenir en compte a l'hora de crear-lo i mantenir-lo.

"Crear i "curar" un perfil d'autor en Google Scholar Citations: reflexi...

Ponència de Cristóbal Urbano

La darrera ponència va ser a càrrec de **Lluís Codina**, Professor del Departament de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra i coordinador del [Grup de Recerca DigiDoc](#). Amb la seva ponència "SEO Academico: contexto, objetivos y procedimientos" ens va explicar què és el SEO Acadèmic, quins són els seus objectius i què cal tenir en compte abans i després de redactar el document que volem difondre. Va destacar que és important assumir que, un cop publicat un treball d'investigació, la feina continua perquè comença una nova activitat centrada en la difusió i promoció del document. Al mateix temps va destacar que amb el SEO acadèmic s'obren noves vies de treball a biblioteques i centres de documentació relacionades amb el suport a la recerca.

SEO Acadèmic: objectius i procediments | Lluís Codina

Ponència de Lluís Codina

Conclusions

A les 14h, aproximadament, va acabar la Jornada amb una mitjana d'assistència de 150 persones connectades durant tot l'esdeveniment. El resultat va ser positiu i es van assolir amb èxit els objectius plantejats ja que amb les set ponències es va aconseguir tractar diferents aspectes de la comunicació científica que estan relacionats i que serveixen per millorar la visibilitat, tant dels treballs de recerca, com del perfil de l'investigador i investigadora.

Per tal de d'avaluar l'acte, recollir idees i suggeriments per millorar i preparar la 3a Jornada, es va enviar una enquesta a les persones inscrites. Tot i que encara està oberta, la valoració general de la jornada ha estat satisfactòria: 63% de les persones opinen que va ser molt interessant, el 38% Interessant i un 2% poc interessant. A l'apartat de suggeriments, les persones inscrites ens han fet arribar els temes que voldrien que es tractessin a la propera jornada, i entre aquests hi ha la preservació digital, l'ús de les dades obertes, les humanitats digitals o les al·lmetriques, entre d'altres.

Per tal de conèixer amb més detalls el que es va tractar a la Jornada, podeu consultar a Twitter, amb l'etiqueta [#2aJornadaCiènciaMuseus](#), totes les aportacions i comentaris que es van fer. En aquest "post" trobareu també l'accés a les presentacions i el vídeo de cada ponència.

Agraïm la participació tant de les persones inscrites com dels ponents de la Jornada i ens veiem a la 3a jornada de Ciència Oberta.

Enllaços relacionats

[Codina, Lluís. *SEO acadèmic, objectius i procediments*](#) Baixa

[Gil, Lydia. *Xarxes socials científiques: molt més que "egosurfing"?*](#) Baixa

[Sánchez Perona, Javier. *Científicos Atrapados en la máquina de hacer dinero*](#) Baixa

[Robinson, Nicolas. *El proceso de comunicación científica en el siglo XXI*](#) Baixa

[Marín, Paloma. *Identificación e interoperabilidad: el uso de ORCID en el ciclo de la investigación*](#) Baixa

[Peset, Fernanda. *Datos abiertos de investigación*](#) Baixa

[Urbano, Cristóbal. *Crear i "curar" un perfil d'autor en Google Scholar Citations: reflexions i pistes*](#) Baixa

Sílvia Redondo

Biblioteca Joaquim Folch i Torres

RECERCA

Etiquetes: [biblioteca](#), [recerca](#)

Permalink: <https://blog.museunacional.cat/ii-jornada-de-ciencia-oberta-i-comunicacio-cientifica/>

Related Posts:

- [Història d'una experiència a la Tate després del Postgrau de Museus](#)
- [La visió artificial aplicada a les obres d'art: una nova mirada](#)
- [Sota el color. El dibuix subjacent de Bartolomé Bermejo](#)
- [Transformar la mirada per transformar els discursos museogràfics: dones artistes al museu](#)
- [Un encenser almoràvit en l'art romànic](#)

Deixa un comentari

L'adreça electrònica no es publicarà. Els camps necessaris estan marcats amb *

Nom *

Correu electrònic *

Lloc web

CAPTCHA *

8 + 4 =

Envia un comentari